

”Just add women and stir?”

*En diskursanalys av kvinnligt deltagande och aktörskap i resolution
2122 och Nigerias nationella handlingsplan för implementering av
kvinnor, fred och säkerhet*

Abstract

Based on the extensive criticism surrounding the victimization of women in the women, peace and security agenda discourse, this essay seeks to analyze the discourse after the adaption of resolution 2122, a widely recognized step in the direction to focus more on women's participation. The aim of the study is thus to analyze the discourse around women's participation and agency on a global and national level and thereby analyze if the discourse prescribes opportunities or limits for women's agency and participation. This is done through a reading of resolution 2122 and Nigeria's national action plan for the implementation of resolution 1325 and related resolutions. The method used for the study is a feminist critical discourse analysis. Norm diffusion theory is used as a theoretical baseline to be able to conclude difference and similarities between the two levels of analysis. The operational part of the theory is constituted by theories about what constitutes women's agency as well as different approaches to the understanding of participation. The essay concludes that the discourse on the global level and national level prescribes limits, more than it enables agency for women.

Nyckelord: Nigeria, National Action Plan, Resolution 2122, Feminist Critical Discourse analysis, Agency, Participation.

Antal ord: 9707

Innehållsförteckning

1	Inledning	1
1.1	Problemformulering	3
1.2	Syfte och frågeställning.....	3
1.3	Val av fall	4
1.4	Avgränsningar.....	4
1.4.1	Avgränsning inom ramen för normspridning.....	5
1.4.2	Avgränsning till resolution 2122.....	5
1.5	Disposition	6
2	Tidigare forskning	7
3	Teori	10
3.1	Normspridningsteori.....	10
3.2	Kvinnor och deltagande.....	11
3.2.1	Fred som kvinnlig essens.....	12
3.2.2	Kvinnor som offer och homogen grupp.....	13
3.2.3	Genus – för och om kvinnor.....	13
3.2.4	Olika syn på deltagande.....	14
4	Metod	16
4.1	Socialkonstruktionism	16
4.2	Feministisk kritisk diskursanalys	17
4.3	Analytiskt ramverk.....	18
4.4	Material.....	20
4.5	Rollen som forskare.....	21
5	Analys	22
5.1	Den globala diskursen	22
5.1.1	Subjektet kvinna	22
5.1.2	Deltagande	24
5.2	Den nationella diskursen – skiljer den sig?	25
5.2.1	Subjektet kvinna	26
5.2.2	Deltagande	27
5.3	Begränsningar eller möjligheter?	29

5.4	Slutsats och förslag på vidare forskning.....	33
6	Referenser	34
7	Bilaga 1.....	37

1 Inledning

Det har i år gått 18 år sedan FN:s säkerhetsråd antog resolution 1325, den första i en rad av resolutioner som tillsammans utgör FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet. Resolutionen 1325 och dess tillhörande resolutioner bygger initialt på tre pelare ”*participation, prevention och protection*” (på svenska: deltagande, förebyggande arbete och beskydd) och har följaktligen som syfte att främja kvinnors deltagande före, under och efter väpnad konflikt, förebygga väpnade konflikter samt att stärka säkerheten för kvinnor under konflikt (IKFF, 2014:6). Agendan utgör också ett erkännande dels av den värdefulla kunskap och erfarenhet kvinnor bär på, att krig och konflikt påverkar kvinnor och män olika men även att ett genusperspektiv är av stor vikt för fredsarbete. Komponenter som alla är nödvändiga för att uppnå målet med agendan, att bygga hållbar fred (IKFF 2014:1-3).

Resolutionerna är lagligt bindande för alla FN:s medlemsländer vilket gör länderna skyldiga att arbeta för kvinnor, fred och säkerhet och agendan utgör därmed ett mycket starkt policydokument och globalt ramverk. Resolution 1325 är dessutom den resolution som är översatt till flest språk någonsin (Peace Women, ”Solutions: Innovative WPS Agenda”). I och med Säkerhetsrådets antagande uppmanades medlemsländerna, på uppdrag av FN:s dåvarande generalsekreterare Ban ki-Moon, att införa nationella handlingsplaner för implementeringen av 1325. Trots resolutionens lagligt bindande kraft har emellertid inte alla medlemsländer antagit en nationell handlingsplan. 79 länder samt 11 organisationer har idag enligt Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet antagit nationella handlingsplaner (IKFF, ”Member States”, 2018). Trots de många handlingsplanerna kvarstår det fortfarande många utmaningar och svårigheter med att översätta och implementera agendan till ett handlingskraftigt verktyg (Shepherd, 2011:505).

Ett utav de 79 länderna som antagit handlingsplanen är Nigeria. Landet antog sin första nationella handlingsplan 2013 vilken hade en tidsomfattning på tre år. Landet har sedan sin självständighet 1960 genomgått ett stort antal motgångar. Alltifrån Biafra-kriget under 1960 talet till ekonomiska kriser till följd av sjunkande oljepriser (NAP Nigeria, 2017:2-3). Under de senaste 10 åren har landet kämpat mot terrororganisationen Boko Haram som har skördat många offer. Otaliga har drabbats av terrororganisationens framfart inte minst kvinnor som har fallit offer för kidnappningar, utnyttjats som sexslavar och gifts bort till organisationens medlemmar. I takt med att den första handlingsplanen löpte ut, samt nya framträdande problem, publicerades landets andra nationella handlingsplan, i maj 2017 (NAP Nigeria, 2017:3-4).

Sedan antagandet av resolution 1325 har ett antal tilläggsresolutioner tillkommit och agendan består idag av åtta resolutioner, varav det senaste tillägget antogs av säkerhetsrådet 2015 (Peace Women "Resolutions"). De första tilläggsresolutionerna la stort fokus på del av agendan som berör beskydd och tre av de fyra första tilläggen fokuserade alla på könsbaserat våld. Det förde med sig framgångar så som att våldtäkt numera är ett erkänt krigsbrott (Shepherd, 2011:507). Samtidigt har både forskare och kvinnoorganisationer riktat kritik mot att fokus endast har legat på beskydd av kvinnor och överskuggat det många uttrycker är det viktigaste av p:na, *participation* (deltagande). En spänning har uppstått mellan beskydd och deltagande där många menar att det starka fokuset på beskydd har förtagit bilden av kvinnan som agerande person. Istället kvarstår bilden att endast ses som ett offer för våld i behov av skydd (Operation 1325, 2013 & IKFF, 2014, O'Rourke, 2014:134).

Kritiken som riktades mot resolutionerna ledde till att den sjunde tilläggsresolutionen som antogs 2013 hade ett uttalat mål att åter skifta fokus mot del av agendan som rör kvinnligt deltagande och akörskap. Utöver FN:s egna påstående av ett skiftande fokus har en rad andra organisationer och forskare påpekat denna utveckling. Forskaren Catherine O'Rourke samt organisationen Operation 1325 uttalar att antagandet av 2122 innebär ett skiftande fokus tillbaka mot kvinnligt deltagande (Operation 1325, 2013, O'Rourke, 2014:150). I en rapport från Peace Women hänvisas resolution 2122 till, som resolutionen för

kvinnligt ledarskap och den benämns som det hittills starkaste dokumentet som behandlar kvinnligt deltagande och aktörskap (Miller et.al, 2014:51).

1.1 Problemformulering

Kritiken mot det starka fokuset på beskydd i kombination med de svårigheter som mötts i implementering och översättning av agendan öppnar för en rad frågor och funderingar kring den effekt tilläggsresolutionen 2122 faktiskt har haft. Möjligheten till deltagande är en central del i arbetet för kvinnor, fred och säkerhet. Det är grundläggande för att stärka kvinnors ställning och position samt att erkänna kvinnor som makthavare, samtidigt går det inte att förutsätta att en hög andel deltagande kvinnor automatiskt medför effektivt och inflytelserikt deltagande (UN Women Global Study, 2015:45). Det krävs att begreppet deltagande ifrågasätt och analyseras i den kontexten det konstrueras i, samt att undersöka konstruktionen av kvinnor, för att kunna ge ett svar på vilken konstruktion av kvinnligt deltagande som faktiskt leder till förändring och vilken möjlighet det finns för kvinnligt aktörskap. Med utgångspunkt i kritiken som riktats mot 1325 och tillhörande resolutioner kommer studien undersöka diskursen kring deltagande och aktörskap i resolution 2122 (Se bilaga 1.) samt i Nigerias nationella handlingsplan. Uppsatsen utgår ifrån en tes om att agendan för kvinnor, fred och säkerhet utgör ett globalt normativt ramverk och genom att förstå överföringen till nationell nivå som normspridning kan analysen säga något om de potentiella likheter och/eller skillnader som möjligt påträffas.

1.2 Syfte och frågeställning

Syftet med den här uppsatsen är därmed att med ett diskursanalytiskt angreppssätt analysera diskursen kring kvinnors deltagande och aktörskap, hur det konstrueras och konstitueras i en global diskurs och följaktligen översätts i en nationell diskurs genom normspridning, och till sist huruvida diskursen föreskriver begränsningar eller möjligheter för kvinnors aktörskap och deltagande.

Följaktligen konstrueras ur syftet tre frågeställningar som uppsatsen ämnar ge svar på:

1. *Hur ser diskursen kring kvinnligt aktörskap och deltagande ut i resolution 2122?*
2. *Hur ser diskursen kring kvinnligt aktörskap och deltagande ut i Nigerias nationella handlingsplan och hur modifieras den vid översättning från global till nationell nivå?*
3. *Föreskriver diskursen i resolution 2122 och Nigerias nationella handlingsplan möjligheter eller begränsningar för kvinnors aktörskap och deltagande?*

1.3 Val av fall

79 länder har idag antagit en nationell handlingsplan och en stor del av dem har antagits efter resolution 2122. Att valet av fall landat på Nigeria motiveras nedan. Organisationen World Economic Forum samlar och rankar varje år världens länder enligt ett jämställdhetsindex, och enligt rapporten från 2018 har Nigeria under de senaste åren befunnit sig i en nedåtgående trend. I år är rankas landet på plats 133 av 149 (World Economic Forum, 2018:27). Parallellt med detta har Nigeria en ledande fredsbevarande roll i den västafrikanska regionen, är världens fjärde största bidragsgivare till fredsbevarande styrkor och det första landet i världen att distribuera en fredsbevarande styrka endast bestående av kvinnor (NAP Nigeria, 2017:3). Landets låga jämställdhetsranking tillsammans med den framträdande rollen i fredsarbete och kvinnliga fredsbevarande trupper skapar en spännande dynamik i förhållande till uppsatsens syfte. Det vill säga att diskursanalytiskt undersöka hur landets nationella handlingsplan föreskriver möjligheter eller begränsar kvinnors deltagande och aktörskap.

1.4 Avgränsningar

I följande del kommer det redogöras för de avgränsningar som gjorts inom ramen för undersökningen. Den första delen kommer att behandla avgränsningar kring användandet av normspredningsteori och den andra delen behandlar avgränsning till resolution 2122.

1.4.1 Avgränsning inom ramen för normspredning

Att förstå hur internationella normer sprids och modifieras kan göras på många olika sätt, och frågor om *hur* och *varför* de förändras och sprids är bara några aspekter inom ramen för forskningsfältet. Med andra ord är normspredningsteori mycket mer omfattande och behandlar enormt mycket mer än vad som kommer vara föremål för denna uppsats. I den här undersökningen kommer teori om normspredning utgöra en teoretisk utgångspunkt för att kunna säga något om hur diskurser på global nivå modifieras vid översättning till nationell kontext, det vill säga likheter och skillnader. Att endast titta på Nigerias nationella handlingsplan, vid en specifik tidpunkt och säga något om diskursen är inte tillräckligt, utan en måste förstå handlingsplanen som ett resultat av en överföring från global till en nationell kontext och därför är normspredningsteorin av vikt. Fokus är därmed inte att förklara *varför* normer eventuellt modifieras vid översättning, utan utgör en grund för att kunna genomföra en komparation.

1.4.2 Avgränsning till resolution 2122

Det tåls att understryka att Nigerias nationella handlingsplan är baserad på alla de åtta resolutionerna som utgör FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet. Samtliga resolutioner bygger även på alla de delar som utgör agendan, deltagande, förebyggande arbete och beskydd, men har olika fokusområden. Resolutionen som kommer vara fokus för denna uppsats är den sjunde, resolution 2122. Den åttonde antogs av säkerhetsrådet 2015 men behandlar primärt sexuellt våld i fredsbevarande operationer. Att avgränsningen är begränsad till resolution 2122 är på grund av det erkännande resolutionen fick efter sitt antagande, att den sägs utgöra ett steg i rätt riktning för att åter skifta fokus till den delen av agendan som handlar om kvinnors deltagande samt att

den utgör det starkaste formuleringen kring kvinnligt ledarskap hittills (Operation 1325, 2013, O'Rourke, 2014:150).

1.5 Disposition

Uppsatsens disposition är följande: Det efterföljande avsnittet kommer att presentera tidigare forskning som gjort inom ramen för FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet. Vidare presenteras teoribildningen, inledningsvis normspridningsteori och därefter teori kring olika typer av deltagande samt teorier kring hur konstituerande av kvinnan som subjekt påverkar kvinnors aktörskap. Därefter presenteras metoden för uppsatsen där diskursanalysens grunder först redogörs för, sedan presenteras kritisk feministisk diskursanalys och slutligen det analytiska ramverk jag kommer att utgå ifrån i analysen av mitt material, det vill säga de frågor som ställs mot materialet. Även en materialdiskussion är inkluderad i metodavsnittet. Sista delen är uppsatsens analysdel. Där presenteras de resultat jag funnit i materialet samt förs en diskussion utifrån uppsatsen frågeställningar om diskursen på nationell och global nivå föreskriver begränsningar eller möjligheter för kvinnors aktörskap.

2 Tidigare forskning

Internationella relationer och säkerhetspolitik har traditionellt sett alltid varit dominerat av ett starkt fokus nationell säkerhet, militär och våld. Begrepp som alla är starkt kopplade till en idé om manlighet och maskulinitet. Det har följaktligen lett till att det primärt varit män som också har satt agendan för vad som får ta utrymme och således har kvinnors intresse och handlingsutrymme åsidosatts. Mot denna bakgrund uppstod en efterfrågan om att bredda idén för vad och vilka som ingick i begreppet säkerhet samt att införa ett feministiskt perspektiv. Dessa idéer är grunden till den rörelse som år 2000 mynnade ut i antagandet av resolution 1325 vilket också var startskottet för FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet (IKFF, 2014:3-5). Antagandet var ett stort genombrott och sedan dess har det bedrivits omfattande forskning inom ämnet med varierande fokus. En stor del av forskningen har varit kritiskt inriktad, annan har behandlat själva implementeringen av policydokumentet. I avsnittet nedan kommer jag att presentera den tidigare forskningen i stora drag, för att slutligen presentera var uppsatsen tar sitt avstamp och vilken lucka inom fältet som undersökningen ämnar fylla.

Ett stort namn inom forskningsfältet är den amerikanska forskaren Laura Sjoberg. Hon har skrivit en rad böcker inom ämnet¹ där hon angriper ämnen som genus och internationell säkerhet, genus och krig samt poängterar det viktiga med att ha ett feministiskt perspektiv integrerat i forskningen kring internationell säkerhet och inte som ett underordnat ämne (Sjoberg, 2013). Hon riktar kritik mot det tidigare perspektivet på internationell säkerhet där genusperspektiv uteslutits och menar att resolution 1325 visar på vikten av att integrera ett genusperspektiv i alla delar av det som omfattar global säkerhet (Sjoberg, 2009).

¹ *Gender and International Security. Feminist Perspectives (2009), Gender, War and Conflict (2014), Gendering Global Conflict: Towards a feminist theory of war(2013)*

Det har även bedrivits forskning som undersökt själva implementeringen av resolutionen för att undersöka om den har fått den önskade effekten. Christine Bell och Catherine O'Rourke har exempelvis undersökt resolutionens effekt på fredsavtal. I deras undersökning kring hur kvinnor och genus omnämns i fredsavtal drar både kvalitativa och kvantitativa slutsatser kring i vilken utsträckning och i vilken kontext begreppen förekommer i (Bell & O'Rourke, 2010). En annan aspekt av implementeringsforskningen tittar på hur resolutionen har implementerats med hjälp av utformandet av nationella handlingsplaner i olika länder. Här har bland annat en omfattande undersökning gjorts på 11 länders nationella handlingsplaner för att analysera likheter och skillnader mellan handlingsplanerna i relation till resolution 1325 (Gumru & Fritz, 2009).

Mycket av forskningen som bedrivits kring de resolutioner som utgör agendan för kvinnor, fred och säkerhet har varit kritisk forskning. Den australiensiska forskaren Laura J. Shepherd har bland annat med hjälp av diskursanalys analyserat och undersökt framställningen av kvinnor i de olika resolutionerna men även undersökt diskursen i FN:s fredsoperationer. Framställningen av kvinnor som offer i behov av beskydd och den icke- problematiserande konstruktionen av kvinnor som grupp, ofta tillsammans med flickor är exempel på dominerande diskurser (Shepherd, 2011, 2016). De två svenska forskarna Annika Björkdahl och Johanna Mannergren Selimovic analyserar istället de nationella handlingsplanerna, där de tittar på hur den globala diskursen kring deltagande, representation och beskydd reproduceras vid översättning till nationell kontext. De kommer fram till att resolutionernas diskurs reproduceras i de nationella handlingsplanerna och ställer sig kritiska mot resolutionens innehåll då de menar att den till viss del hämmar sitt eget mål (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015). Annika Björkdahl och Johanna Mannergren Selimovic samt Laura J. Shepherds verk kommer alla att vara del av teorin som presenteras nedan.

Tidigare kritisk forskning inom denna domän är relativt omfattande men majoriteten av forskningen fokuserar på resolutionernas innehåll och inte på de nationella handlingsplanerna, med undantag för Björkdahl och Mannergren Selimovics arbete. I och med antagandet av tilläggsresolutionen 2122 och dess

uttalade fokus på deltagande har många forskare uppmanat att vidare kritisk forskning bör bedrivas på fler nationella handlingsplaner, och framförallt kring tilläggsresolutionen 2122:s eventuella effekt (O'Rourke, 2014:150, Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015). Det är ur denna uppmaning denna uppsats tar sin utgångspunkt, för att undersöka hur diskursen kring kvinnligt aktörskap och deltagande ser ut i resolution 2122 samt i Nigerias nationella handlingsplan. På så sätt fyller undersökningen en lucka inom fältet och kan förhoppningsvis ge ett avstamp i den vidare forskning som kan bedrivas.

3 Teori

Agendan för kvinnor, fred och säkerhet är ett globalt, normativt ramverk som genom nationella handlingsplaner översätts från en global till nationell kontext för att kunna implementeras i FN:s medlemsländer (True, 2016: 307-308). För att förstå tanken kring hur normer sprids från global till nationell nivå och ge ett svar på frågan varför det finns anledning att tro att globala normer och diskurser potentiellt modifieras när de översätts till nationella kontexter kommer jag inleda teorikapitlet med att presentera teori kring normspridning. Genom att förstå översättningen från global till nationell nivå som normspridning, möjliggör det en konceptualisering av det jag vill undersöka. Normspridningsteorin agerar som teoretisk ingång och som ett avstamp för analysen. Den andra delen av teorikapitlet är den operativa delen av teorin som kommer används för att diskutera resultatet. Här presenteras teoribildningar kring olika typer av deltagande samt teorier kring hur konstituerande av kvinnan som subjekt kan påverka kvinnors aktörskap.

3.1 Normspridningsteori

Normspridningsteorin är en viktig del i forskning kring internationella relationer för att förstå hur normer om grundläggande värderingar och principer institutionaliseras och sprids. I artikeln *”Rethinking the life cycles of international norms: The United Nations and the global promotion of gender equality”* tar Jacqi True och Mona Krook fram ett alternativ till den tidigare forskningen och teorin om normspridning som varit grundat i konstruktivism och ser istället ur ett diskursanalytisk perspektiv hur normer sprids. Med ett diskursanalytiskt angreppssätt öppnas möjligheten att frånga utgångspunkten om att normer är ”fasta” och istället förstå normer som något som anpassas till en specifik kontext när de sprids (True & Krook, 2010:104). Ett diskursanalytiskt angreppssätt på

normspridningsteorin motsätter sig idén om att normer kan förstås som fasta i internationella avtal, och ser istället normer som konstituerande i språkbruk som får mening i kontext och fokus ligger på att förstå hur normer konstitueras och förändras över tid (True & Krook, 2010:105). Författarna menar att genom att tillåta förståelsen av normer som föränderliga kan en analysera och förstå varför normer ändras när de sprids samt förstå varför de ofta misslyckas med sitt initiala mål (True & Krook, 2010:106).

Krook och True menar att normer påverkas av två typer av dynamik, intern och extern. De menar att de interna och externa komponenterna skapar och formar normen. Exempelvis kan debatter kring normers innebörd ge utrymme för nya normer och alternativa förståelser av normerna. Därmed agerar dynamiken i två riktningar, de kan frambringa nya normer men även göra de redan existerande normerna mer vaga och svåröversatta (True & Krook, 2011:109). Genom att teoretisera normer på det här sättet leder det följaktligen till en förståelse av normspridning som genererar ett sätt att förstå etablerandet, spridningen och variationen i dess implementeringen (True & Krook, 2011:109).

Den interna dynamiken bygger på förutsättningen om potentiella förståelser av normen. Det kan potentiellt leda till konflikter runt hur normen ska förstås samt dess definition vilket kan leda till att meningen blir utvattnad och vag, även till utveckling av nya normer. Men den interna dynamiken kan arbeta i flera riktningar, det kan även i motsatt riktning, stärka betydelsen av normen. Exempelvis kan ett lyckat internationellt avtal innebära att dess innehåll är vagt, till följd av kompromisser av dess innehåll (True & Krook, 2011:109-110). Extern dynamik menar författarna handlar om den normativa miljön och kontexten som normer skapas utifrån. De menar att normer anpassas till redan rådande normer och accepteras utifrån tidigare rådande idéer. Detta gör att en kan förstå varför en del normer snabbt får fotfäste medan andra ignoreras. (True & Krook, 2011:110-111).

3.2 Kvinnor och deltagande

För att kunna analysera diskursen kring deltagande och aktörsskap är det av stor vikt att förstå hur mening fästs till olika subjekt. Som Shepherd mycket tydligt förmedlar, [...] *through examining the construction of meaning, we examine the production of possibility* [...]. Hon menar att så snart som en viss mening tillskrivs en viss grupp, i detta fall ”kvinnor”, blir vissa typer av handlingar eller beslut tänkbara, medan andra utesluts (Shepherd, 2016:125). För att förstå vad som möjliggör respektive begränsar kvinnligt aktörskap och deltagande genom diskurs behöver vi därför förstå hur olika meningar tillskrivs olika subjekt samt förstå vilken effekt olika syn på deltagande kan generera. Nedan redogörs således teori kring konstituerande av kvinnor och olika typer av deltagande.

3.2.1 Fred som kvinnlig essens

Essentialism är ett begrepp som innebär att vissa identiteter fixeras, förstås som ett inneboende karaktärsdrag. Laura J. Shepherd menar att essentialism är en kraftfull politisk kraft som gör att ojämlikheter och skillnader upprätthålls för att upprätthålla en maktordning och dominans (Shepherd, 2016:125). Att kvinnor anses som ”*naturligt*” mer fredliga än män är en idé som har varit dominerande längre inom litteraturen kring freds forskning utan att ha blivit ifrågasatt. Det bygger på en idé om kvinnor som moderliga och omhändertagande, men det kan också förstås som ett sätt som används för att hålla kvinnor på sin plats (Charlesworth, 2008:348–349). Men idékonstruktionen om att kvinnor är mer fredliga än män är en idékonstruktion som under senare år har blivit föremål för stark kritik. Hilary Charlesworths arbete i artikel ”*Are Women Peaceful? Reflections on the Role of Women in Peace-Building*”, behandlar idén om kvinnor som fredliga och menar att det får en rad konsekvenser. Hon menar dels att genom att konstituera kvinnor som fredliga, strider mot det faktum att kvinnor även kan vara förövare och aktörer i krig (Charlesworth, 2008:349). Hon menar även att det medför en syn på kvinnans roll som endimensionell och ett synsätt som begränsar kvinnors möjlighet till fullt aktörskap (Charlesworth, 2008:357). Dessutom menar hon att om kvinnor går in i en situation med uppfattningen om att deras bidrag är grundade i deras kvinnliga instinkter, leder det till att deras politiska handlingsutrymme begränsas till uteslutande kvinnligt könade uppgifter och områden (Charlesworth, 2008:350). Laura J. Shepherd skriver även om

konstruktionen kring kvinnor som ”agents of change”, det vill säga aktörer för förändring i fredsarbete. Framställningen tenderar att konstruera en länk mellan femininitet och fred som bygger på den essentiella bilden av vad det innebär att vara kvinna. Argumentet bygger på ovanstående idé om feminina attribut, som tillskrivs kvinnor, exempelvis det att kvinnor är mer omhändertagande än män och därmed är kvinnor bättre på att arbeta mot fredliga lösningar och avtal (Shepherd, 2016:124).

3.2.2 Kvinnor som offer och homogen grupp

Att representera kvinnor som offer eller sårbara är enligt problematiskt av en rad anledningar. Laura J. Shepherd menar att genom att tillskriva kvinnan en position i form av ett offer och ofta även tillsammans med flickor leder det till en subjektposition som exkluderar kvinnors mångfacetterade aktörskap (Shepherd, 2016:123-124). Konstruktionen speglar en essentialistisk logik som sammanlänkar kön och säkerhet vilket leder till att kvinnor representeras som offer och sårbara i konflikt (Shepherd, 2011:507). Dessutom förbises kvinnors mångsidiga erfarenheter vilket gör att en heller inte tillgodoser hela det spektrum av kvinnor erfarenheter (Shepherd, 2016:123-124). Forskning påvisar även det problematiska att inte problematisera kategorin kvinnor. Deltagande och aktörskap som är grundat i en syn på kvinnor som homogen grupp genererar en diffus syn på vad deltagandet innebär (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015:329). Dessutom avslöjar den diskursiva framställningen av kvinnor som homogen grupp en nedlåtande syn på kvinnors aktörskap i grunden förstärkt av ett patriarkalt system (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015:317)

3.2.3 Genus – för och om kvinnor

Hilary Charlesworth adresserar utöver problemet med att förstå fred som kvinnlig essens, det problematiska med det vanligt förekommande likställandet mellan genus och kvinna. Genom att förstå begreppet genus som något som främst handlar om kvinnor, förloras dimensionen som behandlar maktförhållanden och hur underordnade strukturer reproduceras. Likväl innebär det att en dessutom likställer genus med biologiskt kön och missar det essentiella som begreppet

faktiskt åsyftar, nämligen att genus är ett begrepp som syftar att förstå de socialt konstruerade attribut och egenskaper kring maskulinitet respektive femininitet. Likställande mellan genus och kvinna gör därmed att de socialt konstruerade kvinnliga egenskaper ses som medfödda och naturliga (Charlesworth, 2008:359). Därmed reproduceras även synen och bilden av kvinnan som skör, passiv och i behov av beskydd (Shepherd, 2011: 506).

3.2.4 Olika syn på deltagande

För att analysera deltagande krävs det en problematisering av begreppet *deltagande*. Vilken typ av deltagande som ges uttryck för har stor betydelse för vilka möjligheter till aktörskap som ges inom ramen för diskursen. Laura J. Shepherd skriver i sin artikel "*Sex, Security and Superheroes*" om skillnaden mellan den diskursiva framställningen av kvinnan i resolution 1325 i förhållande till efterkommande resolutioner. Här identifierar hon ett skifte i hur representation och deltagande åtskiljs (Shepherd, 2011:508). Shepherd poängterar skillnaden mellan "actor" – aktör, och "agent" – representant, och skriver om att det önskvärda är att diskursen går mot att kvinnor ses som aktörer snarare än representanter, eftersom det gör att en kan frångå från en konstruktion av kvinnan som ett "objekt" som ska adderas till ett agerande "subjekt" (Shepherd, 2011:512).

Shepherd tar även upp, i en annan artikel, en rådande diskurs hon iakttagit där kvinnor ofta tillskrivs aktörskap i form av ekonomiska aktörer. Hon ser det som en strategi för att kunna upprätthålla de principer som agendan för kvinnor, fred och säkerhet baseras på, samtidigt som en kan begränsa kvinnors politiska handlingsutrymme då det är lättare att bemyndiga kvinnor ekonomiskt än att låta kvinnor ta utrymme i politiken. Hon menar att en kan hitta förståelse för denna typ av deltagande genom att se det ur den neoliberala samtiden vi befinner oss i. Ekonomiskt bemyndigande ses som en förutsättning för politisk handling och politiskt deltagande. Först när en ses som ett ekonomiskt subjekt nås den makt och erkännande som behövs för att delta politiskt. Det leder till en förväntan på kvinnor att deltagande i den ena sfären leder till deltagande i den andra (Shepherd, 2016:128-129).

Även Catherine O'Rourke har skrivit om deltagande, specifikt i relation till agendan för kvinnor, fred och säkerhet. I hennes artikel "*Walking the halls of power*" resonerar hon kring olika sätt att se på deltagande som dominerat resolutionerna och hon beskriver konceptet kring *Descriptive representation* och *Substantial representation*. Den första syftar till en fysisk representation av kvinnor i fredsarbete och den senare handlar om representation baserad på en rad kvinnliga intressen. *Substantial representation*, det vill säga representation av kvinnor i form av kvinnors intressen har varit dominerande menar O'Rourke, och konsekvensen av att koncentrera fokus till att representera kvinnors intressen öppnar för möjligheten till att ned-prioritera den fysiska närvaron av kvinnor. Genom att endast låta kvinnors intressen representeras påverkar det både möjligheten för kvinnor att inneha politiskt handlingsutrymme samt att delta i politikområden som befinner sig utanför de kvinnligt könade domänerna (O'Rourke, 2014:136-139). I motsats till att endast representera kvinnors intressen behöver man undersöka substansen av det deltagande som förespråkas. Att endast mäta deltagande och representation i form av antal menar Björkdahl och Mannergren Selimovic leder till en tendens av "add women and stirr", det vill säga att kvinnor adderas utan att förändra själva strukturen och praktiken (Björkdahl & Mannergren Selimovic 2015:318). Därmed åtskiljs inte närvaro från deltagande och leder till en konstruktion av aktörskap som innehållslöst (Ibid.)

4 Metod

För att kunna härleda mening och betydelse ur text och framförallt mitt material, är det avgörande att den metod som används i studien erkänner diskurser som avgörande för all typ av kommunikation, samt text och språk som ett uttryck för diskurs. Metoden måste kunna erkänna att politiska dokument exempelvis kan utgöra en artikulation av olika diskurser som har egenskap att sätta gränser eller möjliggöra handling. Därför kommer diskursanalys var den använda metoden. Valet att använda diskursanalys medför en möjlighet att synliggöra konstruktioner och mönster i materialet som ligger till grund för uppfattning av verkligheten. För att metodisk presentera hur jag kommer gå till väga kommer metodavsnittet börja med en presentation av socialkonstruktionism som är utgångspunkten för diskursanalys. Därefter presenteras feministisk kritisk diskursanalys, utformad av Michelle Lazar, samt det analytiska ramverk som analysen utgår ifrån, det vill säga vilka frågor som ställs mot texten. Metodavsnitten avslutas sedan med en materialdiskussion samt en diskussion kring rollen som forskare.

4.1 Socialkonstruktionism

Uppsatsens utgångspunkt grundar sig i socialkonstruktionism. Det innebär att den utgår ifrån en syn på världen där kunskap om världen inte är objektiv utan skapas ur den kontext vi befinner oss i. Kunskap om världen och synen på världen konstrueras och formas av historisk, social och kulturell kontext (Winther Jørgensen & Philips, 2000:11). Vidare så ses språk och diskursivt handlande som en form av socialt handlande som konstituerar vår sociala värld och fungerar som konstituerande av sociala mönster. Det för även med sig en antiessentialistisk syn, som innebär att den sociala världen och människor inte ska betraktas som besittande av en naturlig och oföränderlig essens, utan den skapas och ges mening genom diskurser (ibid.). Sanningar är socialt konstruerade av social interaktion,

det finns därmed ingen objektiv sanning (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:11-12). Kritik som riktats mot socialkonstruktionism är att om identiteter och kunskap är konstruerande innebär det även att all regelbundenhet kan lösas upp, men då är det viktigt att ta med sig den generella uppfattningen att i konkreta fall är de diskurser relativt låsta i sin konstruktion, vilket gör det möjligt att diskursivt undersöka dess konstruktioner (Ibid.).

4.2 Feministisk kritisk diskursanalys

Uppsatsen kommer ta sin utgångspunkt i den kritiska diskursanalysens definition av begreppet diskurs. Kritisk diskursanalys, ytterst utformad av Norman Faircloughs, utgår ifrån en definition av diskurs som förstår det som både konstituerande av den sociala världen och att diskurs konstitueras av andra sociala praktiker (Winther Jørgensen, 2000:67-68). Detta till skillnad från till exempel diskursteori som menar att diskurs endast konstituerar den sociala verkligheten (Winther Jørgensen, 2000:25-26).

Michelle Lazar är en forskare som har tagit fram en diskursanalys som kallas för ”feminist critical discourse analysis”, vilken är en kombination av ett feministiskt perspektiv och kritisk diskursanalys. Den beskrivs som en nyanserad förståelse av makt och ideologi i diskurs som upprättad av könade maktstrukturer. Målet med den feministiska kritiska diskursanalysen är att rikta ljuset mot hur de könade antaganden och hegemoniska maktförhållanden diskursivt produceras, reproduceras och upprätthålls i olika sociala sammanhang (Lazar, 2007:142). Precis som Fairclough menar Lazar att relationen mellan diskursen och den sociala praktiken är dialektal, där diskurs både konstituerar och konstitueras av sociala situationer, institutioner och strukturer. Det innebär också att alla språk och andra former av meningsskapande reproducerar och konstituerar den sociala ordningen i samhället (Lazar, 2005:11). Vidare menar Lazar att för en feministisk kritisk diskursanalys ligger fokus på hur genusideologi och könade relationer reproduceras i olika diskurser (Ibid.). Kritisk diskursanalys är en del av kritisk samhällsvetenskap som engagerar sig i kampen om att uppnå en rättvis social

ordning genom kritik av diskurser. Vad det feministiska perspektivet tillför är påminnelsen om att den sociala praktiken som konstituerar och konstitueras av diskurser inte är neutral, utan även den, könad. Dels är kön ett sätt för människor att förstå deras sociala praktik, men kön är även social relation som konstituerar och påverkar alla andra sociala relationer (Lazar, 2007:145). Genom att uppmärksamma detta ämnar feministisk kritisk diskursanalys att generera förändring och sträva mot idén om en *feministiskt* rättvis social ordning, där kön inte ska kunna bestämma vem en kan vara i relation till andra eller vem en kan bli (Ibid.).

Den feministiskt kritiska diskursanalysen lämpar sig att använda som val av metod främst av två anledningar. För det första ämnar undersökningen synliggöra de maktstrukturer som ligger till grund för konstituerandet av kvinnan som subjekt i materialet samt deltagande. Med diskursanalysen kan vi blottlägga dessa strukturer och förstå på vilket sätt dessa strukturer påverkar oss. För det andra lämpar sig den feministiskt kritiska diskursanalysen, precis som Lazar påpekar, då den ger möjlighet att se hur könade antaganden i diskursen reproduceras och upprätthålls. Detta blir extra intressant då undersökningen just har syftet att dels se på vilket sätt diskursen upprätthålls och/eller modifieras när den översätts från global till nationell nivå samt hur den föreskriver möjligheter eller begränsningar för kvinnors aktörskap och deltagande. På så sätt stämmer även valet av metod överens med uppsatsens syfte, att synliggöra de konstruktioner och diskursen som föreskriver en viss typ av deltagande och aktörskap. Då relationen mellan den sociala praktiken och diskursen är dialektal undersöks ofta båda analysnivåerna, men i mån av utrymme kommer den här uppsatsen endast att undersöka den diskursiva praktiken som analysnivå. Att analysera båda skulle krävas mer utrymme samt en mer omfattande tidsram.

4.3 Analytiskt ramverk

För att genomföra diskursanalysen krävs en konkretisering och ett utformande av analysredskap, frågor som ska ställas mot texten för att systematiskt kunna

analysera dess innehåll. Att utforma analysredskapen är ett sätt att operationalisera, det vill säga att mäta det abstrakta som en ämnar undersöka (Esaiason, 2012:59). Uppsatsen ämnar undersöka hur diskursen kring deltagande och aktörskap i resolution 2122 och i Nigerias nationella handlingsplan föreskriver begränsning eller möjligheter för kvinnors aktörskap och deltagande, vilket är det analysredskapet baseras på. En utav de viktigaste delarna vid samhällsvetenskaplig forskning är intersubjektivitet, (Teorell & Svensson, 2007:54). Genom att tydligt utforma ett analysredskap som tydliggör analysen, kan studiens intersubjektivitet stärkas. Ett ytterligare mål är uppnå god validitet. Genom att förankra det analysredskap jag utformar i tidigare forskning och ta hänsyn till vad tidigare forskare har tittat på inom samma område kan jag stärka studiens validitet (Esaiason et, al. 2012:244).

Med ovanstående utgångspunkt kommer mitt analytiska ramverk vara förankrat i Annika Björkdahls och Johanna Mannergren Selimovics forskning, närmare bestämt artikeln *"Translating UNSCR 1325 from the global to the national: protection, representation and participation in the National Action Plans of Bosnia-Herzegovina and Rwanda"*. I artikeln använder författarna kritisk feministisk diskursanalys för att undersöka hur den globala diskursen i resolution 1325 är konstruerad och hur den sedan översätts i post-konflikt samhällen utifrån två nationella handlingsplaner. De undersöker bland annat hur kvinnor konstrueras och mot fallen Bosnien-Hercegovina samt Rwanda ställer de frågor likt, "How do, for example, concepts articulated in words such as 'gender', 'women' and 'girls' formulate the objects/subjects they speak of?" (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015:314). De tittar även på deltagande, vilket kan förstås och konstrueras på många olika sätt, och beroende på hur deltagande konstrueras genereras olika uppfattningen kring deltagandets substans. Björkdahl och Mannergren Selimovics undersöker bland annat konceptualiseringen av deltagande i resolutionerna och menar att konstruktionen av deltagande bland annat är kopplat till konstruktionen av kvinnan (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015:317-318). Utifrån dessa två koncept, som används och undersökts i en liknande undersökning har jag formulerat två frågor som analysen kommer ställas mot, i det utvalda materialet:

- I. *Vad tillskrivs subjektet "kvinna" i materialet?*
- II. *Vilken typ av deltagande möjliggörs respektive utesluts/exkluderas i materialet?*

Slutligen bör valet av diskursanalys primärt använt som metod påpekas. En del forskare inom diskursdomänen menar att diskursanalys är en paketlösning som bör användas som metod såväl som teori (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:10). Esaiason et.al menar i motsats att det är onödigt begränsande att anamma diskursanalysen som en paketlösning (Esaiason et.al, 2007:240). I denna undersökningen kommer diskursanalysen primärt utgöra uppsatsens metod. Vid användning av annan kompletterande teori är det viktigt att teorin har samma vetenskapsteoretiska utgångspunkt som metoden (Winther Jørgensen, 2000:10). Diskursanalys förutsätter som sagt en syn på världen som konstruerad och uppbyggd av de diskurser som är socialt och subjektivt konstruerade av människan. En användning av teoretiska perspektiv som även dom har en syn på världen som uppbyggd av diskurser konstruerade av människan är därför nödvändigt för att kunna relatera den teorin till resultatet som framkommer vid läsning av materialet. Motivet bakom detta metodologiska val ligger främst i de dimensionerna teori utanför diskursdomänen kan erbjuda. Att bjuda in normspridningsteori ger ett annat angreppssätt av fallet och teori kring deltagande och vad som konstituerar aktörskap ger en nödvändig komplettering till diskursanalysens verktyg för att kunna besvara min frågeställning. Att ta in element från andra perspektiv kan dessutom tillskrivas ett visst värde om det görs på rätt premisser (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:10).

4.4 Material

Materialet som kommer att vara föremål för diskursanalysen är dels Nigerias nationella handlingsplan samt FN:s säkerhetsrådsresolution 2122. Resolution 2122 är det material som utgör ett uttryck för den globala diskursen och Nigerias nationella handlingsplan den delen som utgör ett uttryck för den nationella diskursen. FN:s resolution 2122 utgör den globala diskursen på grundval av att den är en del i det normativa ramverk som är FN:s agenda för kvinnor, fred och

säkerhet och därmed är den även ett uttryck för FN och säkerhetsrådets målsättningar. Resolutionerna ligger till grund för det implementeringsarbete som görs på nationell nivå. Handlingsplanen är en implementeringsplan för FN:s agenda och utgör på motsvarande sätt en artikulering av Nigerias målsättningar för arbetet med kvinnor, fred och säkerhet. Därför används Nigerias nationella handlingsplan som material för att undersöka den nationella diskursen.

4.5 Rollen som forskare

Vid forskning inom ramen för det diskursanalytiska fältet är det viktigt att föra en diskussion kring rollen forskaren har. Forskarens syfte är att undersöka vilka mönster som går att utläsa ut materialet och vilka konsekvenser som olika diskursiva framställningar genererar. Emellertid är forskaren också ofta en del av den kultur vari diskursen befinner sig, vilket kan göra det svårt att förhålla sig främmande för materialet och de uppfattningar det innehåller. Det för med sig ett högt krav på intersubjektivitet och transparens (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:28). Således tydliggörs vilka frågor som sällts mot materialet samt inkluderas ett antal utvalda citat i analysen för att läsaren ska kunna följa den analytiska tankegången. Jag är även medveten om den premiss som uppsatsens socialkonstruktionistiska utgångspunkt för med sig. Att uppsatsens tolkning och representation av diskursen som undersöks endast är en av flera möjliga tolkningar (Winther Jørgensen & Phillips, 2000:29). Slutligen bör det framhållas att materialet som är föremål för studien är på engelska, medans mitt förstaspråk är svenska. Det genererar viss risk för att förståelser och nyanser förloras vid tolkning och analys av materialets innehåll. Samtidigt innebär en översättning av materialet en lika stor risk för betoningar och förståelse av diskursen. Därför har jag valt att låta citat från materialet vara kvar på originalspråk medan diskussionerna kring materialet i analysen genomförs på svenska.

5 Analys

Uppdelad i tre steg kommer analysavsnittet systematiskt gå igenom och analysera resolution 2122 och Nigerias nationella handlingsplan utifrån mina tre frågeställningar. Del ett och två kommer primärt presentera de resultat jag funnit i materialet, den första presenterar resultatet från resolution 2122 och den andra presenterar resultat från handlingsplanen samt presenterar likheter och skillnader mellan den globala och nationella nivån. Den tredje och största delen av analysen kommer att diskutera resultaten i relation till teorin och därmed besvara och diskutera den tredje frågeställningen som handlar om hur diskursen föreskriver kvinnors möjlighet till, eller begränsning av, aktörskap och deltagande. Genom metoden kritisk feministisk diskursanalys kan formuleringar kring hur subjektet kvinnan konstrueras i diskursen presenteras, vilka könade identiteter och könshierarkier som ligger till grund för detta samt vilka former av deltagande som möjliggörs respektive exkluderas inom ramen för diskursen.

5.1 Den globala diskursen

Resolution 2122 utgör den globala diskursen. Som det sjätte tillägget till resolution 1325 utgör resolutionen ett erkänt skifte mot mer fokus på kvinnligt deltagande. Avsnittet kommer presentera de resultat som framträtt genom läsning utifrån det analytiska ramverket, först presenteras vad som tillskrivs subjektet kvinna, senare, vilken typ av deltagande som möjliggörs respektive utesluts inom ramen för diskursen.

5.1.1 Subjektet kvinna

I den globala diskursen i resolution 2122 omskrivs subjektet kvinna genomgående tillsammans med ord som *utsatthet*, *sårbarhet* och *våld*, i enighet med citaten som följer. ”*Expressing deep concern at women’s exacerbated vulnerability*”

(Resolution 2122, 2013:2), "[...] reducing violence perpetrated against women and girls in armed conflict and post-conflict situations" (Resolution 2122, 2013:3), "*recognizing* that those women and girls who are particularly vulnerable [...]" (Resolution 2122, 2013:2). Genom att i den globala diskursen, upprepade gånger, välja denna typ av formuleringar förmedlar det en förståelse av kvinnan som ett offer, utsatt av våld, i behov av beskydd. Bilden av denna förståelse förstärks ytterligare med formuleringar av följande typ, "specific attention must be paid to women's safety prior to, and during elections" (Resolution 2122, 2013:5), "[...] reducing violence perpetrated against women and girls in armed conflict and post-conflict situations." (Resolution 2122, 2013:3). Det första citatet förmedlar en förståelse om att behovet av att skydda kvinnor före och under val är av större betydelse, än kvinnligt deltagande i val. Det andra citatet förutsätter att våldet används endast i en riktning, *mot* kvinnor. Våldet används inte *av* kvinnor och därmed utesluts möjligheten att se kvinnor som potentiella förövare. Konsekvensen blir att kvinnor inte ses som en potentiell förövare eller utövare av våldshandlingar, utan att de återigen tillskrivs endast en position som offer, i behov av beskydd.

Subjektet kvinna omskrivs även i stor utsträckning tillsammans med flickor och/eller barn, ofta i paragrafer som berör konflikt, våld och könsbaserat våld. Exempel är, "Reducing violence perpetrated against women and girls in armed conflict [...]" (Resolution 2122, 2013:3), "[...] gender-based violence or serious acts of violence against women and children." (Ibid.), "[...] analysis on the impact of armed conflict on women and girls, [...]" (Ibid.). Att omskriva kvinnor tillsammans med barn och eller flickor gör att gruppernas olika rättigheter förbises. Vidare är det rimligt att anta att flickor/barn och kvinnor dels har olika möjlighet att påverka sin egen situation samt att ta ansvar för situationen de befinner sig i. Trots att det våld som de utsätts för är detsamma. Att genomgående omskriva subjektet kvinna tillsammans med *barn, flickor, samt sårbara grupper*, enligt exemplen ovan, leder till att kvinnor för det första reduceras till ett drabbat offer och vars förmåga även likställs med flickors och barns.

Samtidigt som diskursen konfigureras enligt ovanstående resonemang, finns formuleringar som indikerar att det finns en ansats till att erkänna kvinnors olika

behov och intressen. ”*Recognizing* [...] the differentiated impacts on women and girls of these violations and abuses [...] (Resolution 2122, 2013:2), ”Requests [...] to regularly consult with women’s organizations, and women leaders, including socially and/or economically excluded groups of women” (Resolution 2122, 2013:4). I viss mån indikerar formuleringarna en problematisering av kvinnor som grupp. Dels genom att erkänna att kvinnor och flickor påverkas olika av det våld som drabbar dem, men även att alla kvinnor inte har samma socioekonomiska status vilket det andra citatet indikerar. Trots det viktiga erkännande som citaten ger sken av, bör det understrykas att det överhängande innehållet ligger i linje med de konstruktioner av kvinnan som initialt presenterades.

5.1.2 Deltagande

Reaffirming that women’s and girls’ empowerment and gender equality are critical to efforts to maintain international peace and security, and emphasizing that persisting barriers to full implementation of resolution 1325 (2000) will only be dismantled through dedicated commitment to women’s empowerment, participation, and human rights, and through concerted leadership, consistent information and action, and support, to build women’s engagement in all levels of decision-making (Resolution 2122, 2013:1)

I den globala diskursen konstitueras kvinnligt deltagande som något betydelsefullt och avgörande. Citatet ovan beskriver både att jämställdhet mellan könen och att kvinnors deltagande, ledarskap i alla delar av beslutsfattande är avgörande för att fullt ut kunna implementera resolution 1325. Kvinnors roll och ledarskap i fredsbyggande omnämns frekvent i resolutionen, ”[...] opportunities for women to exercise leadership” (Resolution 2122, 2013:1), “[...] more attention on women’s leadership and participation” (Resolution 2122, 2013:3), “the role of women in peacebuilding” (Ibid.). Genom att använda ord som *ledarskap* och *kvinnors roll* i fredsprocesser ges en förståelse av dess deltagande som innehållsrikt och viktigt, inte bara för att hållbar fred ska skapas utan för att kvinnligt deltagande ses som något viktigt och värdefullt i sig. Det genererar en förståelse av kvinnligt deltagande som något substantiellt och kvinnan som en aktör.

Såsom kring konstruktionen av subjektet kvinna, finns det kring konstruktionen av kvinnligt deltagande likväl motsägande formuleringar. Formuleringar som följande citat återfinns:

Taking note of the critical contributions of civil society, including women's organizations to conflict prevention, resolution and peacebuilding and in this regard the importance of sustained consultation and dialogue between women and national and international decision makers, (Resolution 2122, 2013:2).

I formuleringen anas en underförstådd föreställning om att det inte finns kvinnor i position av nationella och internationella beslutsfattare, utan att de representeras av civilsamhället och genom kvinnoorganisationer. Genomgående i resolutionen nämns just formuleringen civilsamhället *inklusive* kvinnoorganisationer, och resonemanget ovan stärks vidare av formuleringen "[...] inviting women to participate, including through consultations with civil society, including women's organizations [...]" (Resolution 2122, 2013:3). Att *bjuda in* kvinnor till att delta bland annat genom civilsamhället och kvinnoorganisationer stärker bilden av att kvinnor delvis förpassas till att organisera sig i det civila.

Avslutningsvis återfinns i resolutionen en bild av en önskan att stärka kvinnors ekonomiska position. "*Recognizing* that the economic empowerment of women and girls greatly contributes to the stabilization of societies [...]" (Resolution 2122, 2013:3). Kvinnors ekonomiska stärkande ses därmed som något nödvändigt för att upprätthålla och stabilisera samhällen efter konflikt. Ingen annan explicit domän utöver fredsarbete nämns vilket genererar en förståelse att förstärkande av kvinnors ekonomiska situation lyfts fram som något utmärkande.

5.2 Den nationella diskursen – skiljer den sig?

Nigerias nationella handlingsplan är ett resultat av ett implementeringsarbete för att implementera agendan för kvinnor, fred och säkerhet på nationell nivå. Nedan presenteras de resultat från analysen, återigen utifrån de analytiska frågor som ställts mot materialet. Resultatet från Nigerias nationella handlingsplan presenteras samt de likheter och skillnader som upptäckts i förhållande till den globala diskursen.

5.2.1 Subjektet kvinna

På samma sätt som i den globala diskursen omskrivs kvinnor genomgående i den nationella diskursen tillsammans med flickor och/eller barn, "[...]women, girls and children" (NAP Nigeria, 2017:30), "Violence against women, girls and children" (NAP Nigeria, 2017:31), "[...] the security of women and girls [...]" (NAP Nigeria, 2017:x), "[...] women and girls live in fear of kidnappers [...]" (Ibid.). Den ansats till erkännande av kvinnor och flickors differentierade behov som återfanns i den globala diskursen förekommer inte på samma sätt i handlingsplanen. I den nationella diskursen omskrivs kvinnor tillsammans med barn och flickor och genom att aldrig adressera det faktum att de har olika behov och intressen leder det även till en uppfattning av kvinnor som homogen grupp. Det leder även till en förförståelse att gruppen kvinnor har samma intressen och behov.

Det finns även tydliga likheter i den globala och nationella diskursen kring hur kvinnor framställs som offer i behov av beskydd. I Nigerias handlingsplan förekommer formuleringar så som: "Whenever there is conflict, women and children are often the most vulnerable" (NAP Nigeria, 2017:x), "The peculiar need of vulnerable groups especially women and girls [...]" (NAP Nigeria, 2017:21), "Women's vulnerability to conflict [...]" (NAP Nigeria, 2017:14). Tillskrivningen leder till att kvinnor, likt resonemanget i den globala diskursen, tenderar att reduceras till ett objekt, och ett offer, som är i behov av beskydd.

Subjektet kvinna omskrivs även genomgående tillsammans med formuleringar som indikerar att kvinnor och kvinnligt deltagande är avgörande för fred. "[...] rooted in the premise that women's inclusion, participation in the process, perspectives and contributions are crucial to the dialogue and will improve the chances of attaining viable and sustainable peace" (NAP Nigeria, 2017: 1), "[...] meaningful representation of women for sustainable peace and security" (NAP Nigeria, 2017:17), "[...] recognizes women's role as peace builders and agents of change" (NAP Nigeria, 2017:1). Citaten ovan förmedlar en idé om att kvinnor är nödvändiga och avgörande för att hållbar fred ska uppnås och att chanserna för fred är större om kvinnor deltar. Konsekvensen av detta är en förståelse av att

kvinnor har en naturlig fallenhet för fredsarbete och därmed genererar handlingsplanen en bild av att kvinnor besitter en fredlig essens.

Slutligen tycks det i den nationella diskursen förekomma en genusförvirring, där begreppet genus tenderar att tillskrivas betydelsen kvinna. Exempelvis skrivs: ”[...] 50 % gender participation by 2020.” (NAP Nigeria, 2017:21). *Gender participation* indikerar en förståelse av genus som likställt med kvinnor och gör att begreppet inte används utifrån dess rättmätiga innebörd utan likställer det istället vid biologiskt kön. Förståelsen kring kvinnliga och manliga attribut som socialt konstruerade förgås, vilket även förstärker de andra idéer som konstrueras kring subjektet kvinna.

There is however a growing recognition that women in conflict situations must be viewed not only as victims, but also as powerful agent for peace and security in their communities. Women’s gender roles have placed them in positions where they act as first responders in providing humanitarian assistance, care and support to their families and members of the community. In Plateau State for example, through daily purchases, market women can tell when there is likely to be a crisis. In some other situations, women act as ‘peace-builders’ and play a reconciliatory role within the community. However, women are also known to be perpetrators of violence [...] women and girls have played the role of suicide bombers. (NAP Nigeria, 2017:4)

Citatet ovan indikerar en ansats till att påvisa att kvinnor kan ha olika roller i konflikt. Men med ovanstående konstruktionen av genus leder det till att de kvinnliga könsrollerna som betonas i citatet förstås som en tillgång för kvinnor i konflikt och problematiseras inte. Intuitionen att känna av fara, att vara ansvarstagande och tillhandahålla stöd och vård för familj och samhälle samt agera fredsbyggare förstås som spunnet ur den kvinnliga könsrollen. Dessa traditionellt kvinnliga karaktärsdragen motsätts sedan genom att poängtera att kvinnor även kan vara förövare. Det gör att det snarare blir en ansats till att erkänna att kvinnor kan representera olika roller i konflikt snarare än att se kvinnor som olika aktörer.

5.2.2 Deltagande

Deltagande i den nationella diskursen skiljer sig från den globala i en rad avseenden. Generellt är språket inte lika kraftfullt, *ledarskap* används inte i samma utsträckning i den nationella diskursen som i den globala. En del av diskursen kring kvinnors deltagande på nationell nivå handlar dels om att

förbättra, utöka och hjälpa kvinnor att öka sin förmåga och kapacitet. Följande formuleringar förekommer, "[...] strengthen women's skills for decision-making and peace negotiations" (NAP Nigeria, 2017:18), "[...] enhance number of models and tools to enhance women's negotiation and decision-making capacities" (Ibid) "50% increase in level of women's decision-making capacities" (Ibid.), "Aid women's representational skills" (Ibid.). Valet av formuleringar i relation till kvinnors deltagande genererar nedlåtande syn på kvinnors kapacitet.

Emellertid påpekas, som en del av målet för den del av handlingsplanen som rör "participation och representation", vikten av kvinnors deltagande i stil med "meaningful participation" (NAP Nigeria, 2017: 17), "ensure the full & equal participation and representation of women at all levels of decision-making" (Ibid.) Trots indikationen av tydliga målsättningar är majoriteten av målen baserade på antal. Att målen och framgångsindikatorerna är styrda av antal, gör det mycket svårt att avgöra huruvida antalet som uppnås är framgångsrikt eller inte, eftersom det inte finns någon indikation om vad utgångspunkten är. Ex. är: "Number of women benefiting from intervention" (NAP Nigeria, 2017:25), "Number of women and girls empowered" (NAP Nigeria, 2017: 26), "Number of women involved" (Ibid.). Ytterligare ett exempel på samma linje är indikatorn "Minutes of meetings with women's groups" (NAP Nigeria, 2017:35). Målsättningar i antal och minuter gör att målsättningarna tappar substans då det *meningsfulla* deltagandet inte går att mäta i antal.

Sammanfattningsvis indikerar jämförelsen mellan den globala och nationella diskursen att det både finns likheter och skillnader. Det finns tydliga kopplingar kring hur kvinnor konstitueras som homogen grupp och som offer för våld i behov av beskydd. I den globala diskursen finns dock formuleringar som indikerar ett erkännande av kvinnor och flickors olika behov vilket gör att kategorin kvinnor och flickor/barn problematiseras. I Nigerias handlingsplan återfinns snarare en ansats om att presentera olika roller som kvinnor kan representera i konflikt, att de kan vara våldsutövare och inte endast ett offer. Större skillnader finns när det kommer till konstruktionen kring deltagande. Generellt anses ett kraftfullare språk och en diskurs som indikerar ett substantiellt deltagande på globala nivå, trots motstridiga konstruktioner. I den nationella diskursen tappar de ansatser som

finns, sin substans, då majoriteten av målen kring kvinnligt deltagande är antalsorienterade.

5.3 Begränsningar eller möjligheter?

I den sista delen av analysen kommer resultaten från den globala och nationella diskursen att diskuteras i förhållande till den teori kring aktörskap och deltagande som presenterats i teoriavsnittet. Utifrån den tredje frågeställningen kommer diskussionen därigenom svara på om diskursen i resolution 2122 och Nigerias nationella handlingsplan föreskriver möjligheter eller begränsningar för kvinnors aktörskap och deltagande.

Både i den globala och nationella diskursen återfinns genomgående en konstruktion av kvinnan som ett offer. Genom att benämna kvinnor som offer i behov av beskydd tenderar det att fästa en bild av kategorin kvinnor i stort. Det medför att även de kvinnor som inte faller offer för könsbaserat våld kommer att uppfattas och räknas in inom ramen för den kategorin. Det gör att subjektet kvinna överlag tillskrivs identiteten offer, vilket gör att bilden av kvinnan som ett agerande subjekt fråntas, kvinnor reduceras till ett objekt utsatt för våld. Denna diskurs föreskriver en stark begränsning för kvinnligt aktörskap (Shepherd, 2016:123-124). Subjektet kvinna förekommer även frekvent, både i den globala och nationella diskursen, tillsammans med flickor och/eller barn. Ofta i relation till ovanstående konstruktion av offer utsatt för våld och andra sårbara grupper. Våldshandling som de utsätts för är densamma. Trots det, går det rimligtvis att förutsätta att vuxna och barn har olika möjlighet att ta ansvar för situationen de befinner sig i samt att ta ansvar för sin egen säkerhet, som påpekat i resultatet. I resolution 2122 uttrycks en förståelse om att effekten av våldet påverkar kvinnor och flickor olika, vilket är en viktig poängtering då det till viss del problematiserar kategorin kvinna. Samtidigt återstår konstruktionen av kvinnan som offer vilket således upprätthåller synen på kvinnan om ett offer och fortsatt föreskriver begränsningar för aktörskap (Shepherd, 2016:123-124). Dessutom kvarstår även bilden av att kvinnors kapacitet och handlingsutrymme likställs vid ett barns, trots

förståelsen att våldet påverkar kvinnor och flickor olika. Denna diskursiva framställning, att likställa kategorin kvinnor med barn och därmed omyndigförklara dem, avslöjar en nedlåtande syn på kvinnor, en syn som kan härledas till patriarkala maktstrukturer (Björkdahl & Mannergren Selimovic, 2015:317). Därmed nås återigen slutsatsen att denna diskursiva framställning kring subjektet kvinna föreskriver att kvinnor fräntas möjligheten att nå ett fullständigt aktörskap, för så snart som en viss mening tillskrivs blir vissa handlingar tänkbara och andra utesluts (Shepherd, 2016:125). Någon ansats till erkännande av kvinnors olika påverkan går som sagt inte att återfinna i den nationella diskursen.

I den nationella diskursen återfinns även ett konstruerande kring subjektet kvinna som föreskriver en uppfattning om att kvinnor besitter en fredlig essens. Denna konstruktion går inte att återfinna i den globala diskursen. Emellertid framställs kvinnors deltagande i den nationella diskursen som avgörande för att uppnå hållbar fred. Det medför en förståelse av kvinnligt deltagande som nödvändigt på grundval av de egenskaper som de besitter. Att kvinnor "naturligt" är fredliga bygger i botten på idén om att kvinnor är omhändertagande och moderliga (Charlesworth, 2008:349). Att omnämna kvinnor som "agents of change" bygger även det en länk mellan femininitet och fred (Shepherd, 2016:124). Problemet med denna typ av framställning är att det dels förmedlar en ensidig bild av kvinnan, men gör också att kvinnor förblir förpassade till kvinnligt könade områden genom att dessa attribut ses som *kvinnliga*. Därmed begränsas möjligheten för kvinnor till fullt aktörskap och deltagande i andra domäner än de kvinnligt könade (Charlesworth, 2008:357).

De ovanstående diskussionerna kring vad som tillskrivs kvinnor tenderar att förstärkas ytterligare i Nigerias nationella handlingsplan genom den konstruktion och förståelse av genus som finns i handlingsplanen. I Nigerias nationella handlingsplan återfinns en konstruktion av begreppet genus som tydligt överensstämmer med den Charlesworth beskriver. I handlingsplanen konstrueras genus som något som är synonymt med kvinna och kvinnors representation vilket därmed innebär att genus likställs med biologiskt kön (Charlesworth, 2008:359). Det innebär att själva grundförståelsen av genus går förlorad eftersom istället för

att förstå attribut och idéer om kvinnligt och manligt som socialt konstruerade, förstås de som något inneboende (Ibid.). Det leder i sin tur till att de förståelser kring kvinnor och kvinnliga attribut som adresserades ovan ses som något som är naturligt inneboende hos kvinnor. Genom denna förståelse av genus förstärks den bild av kvinnor som är dominerande i texten, som ett offer i behov av beskydd, som fredlig och som en homogen grupp med begränsad kapacitet (Shepherd, 2011: 506). Denna typ av formuleringar föreskriver mycket tydligt en begränsning för kvinnligt aktörskap eftersom alla dessa komponenter i sig gör att bilden av kvinnan som aktör och agerande subjekt förtas.

Diskursen i resolution 2122 innehåller varken konstruktioner kring subjektet kvinna besittande av en fredlig essens, eller indikatorer på att deltagande ses som representation av kvinnliga intressen. Det ger indikatorer att den globala diskursen kring deltagande, utifrån Charlesworth och O'Rourke, föreskriver möjligheter för kvinnors aktörskap (Charlesworth, 2008:357, O'Rourke, 2014:136–139). Deltagande förstås även som något betydelsefullt i den globala diskursen och genererar en bild av kvinnan som aktör snarare än representant (Shepherd, 2011:512). Samtidigt är det tydligt, i enighet med de inledande resonemangen, att kvinnor genomgående tillskrivs en position av ett säkerhetsobjekt snarare än agerande subjekt. Även formuleringen kring kvinnligt deltagande som förpassat till det civila indikerar att denna syn på kvinnan är dominerande. Därmed finns det motstridigheter inom den globala diskursen mellan konstruktionen av kvinnor och framställandet av deltagande vilket gör att det föreskrivs både möjligheter och begränsningar för kvinnors deltagande och aktörskap.

Den nationella diskursen genererar emellertid en bild av deltagande som representation av kvinnors intressen, i linje med O'Rourkes begrepp, *substantial representation* (O'Rourke, 2014:136–139). Den tolkningen grundar sig i synen på kvinnor som homogen grupp i kombination med de antalsorienterade målen och framgångsindikatorerna. Det starka fokus på kvinnors deltagande i antal, avslöjar att det inte finns ett djupare intresse för vad själva deltagandet i sig genererar, utan att närvaron blir det som premieras (Björkdahl & Mannergren Selimovic 2015:318). Utan att problematisera kategorin kvinnor leder det även till en förförståelse att kvinnor som grupp har samma intressen, vilket resulterar i en risk

att det enda som ges utrymme inom den typen av deltagande är representation av dessa kvinnliga intressen. Det gör att kvinnor riskerar att endast förpassas till deltagande i kvinnligt könade domäner, (O'Rourke, 2014:136–139) vilket föreskriver en begränsning av deras fulla aktörsskap.

Trots att diskursen i resolution 2122 till viss del tycks föreskriva bredare möjligheter för aktörskap och deltagande än vad Nigerias nationella handlingsplan tycks göra, vill jag avsluta med en reflektion. Resolution 2122 innehåller inga målsättningar eller förespråkande av ett explicit kvinnligt politiskt deltagande. Det finns som presenterat ett fokus dels på vikten av att stärka kvinnor som ekonomiska aktörer samt ett fokus på kvinnoorganisationer och civilsamhällets viktiga bidrag. Det är inget som bör förringas, men bilden av kvinnan som *politisk* går förlorad. Målet med agendan är att bygga hållbar fred och främja kvinnors deltagande före, under och efter väpnad konflikt. Efter att fredsarbetet är avslutat ligger ansvaret i stor utsträckning på landets politiska ledare för att upprätthålla freden. Vikten av kvinnligt deltagande och ledarskap poängteras för att målet ska kunna uppfyllas, men det fokus som ges sken av ligger på att inkludera kvinnor i alla beslutsfattande delar av fredsprocessen, inte i politiken, vilket behövs för att uppnå målet om deltagande *efter* väpnad konflikt. Kvinnligt ledarskap och deltagande i alla delar av den transformativa fredsprocessen av stor vikt, samtidigt understryks målet *hållbar* fred och om freden ska upprätthållas, på samma premisser som den skapas, det vill säga ur ett jämställdhetsperspektiv, då borde rimligtvis även ett starkare förespråkande och föreskrivande av kvinnor inom den politiska domänen vara av större intresse. Konstruktionen av politiskt deltagande i resolutionen går förlorad, trots att explicit referens till exempelvis ekonomiskt stärkande finns kvar. Denna reflektion kring utesluten diskurs stärker även Laura J. Shepherd tes om effekten av den neoliberala samtid vi befinner oss i. Att politiskt handlingsutrymme i grund och botten kräver en syn på kvinnan som ekonomisk aktör (Shepherd, 2016:128-129).

5.4 Slutsats och förslag på vidare forskning

Den diskurs som genom kritisk feministisk diskursanalys synliggjorts i Nigerias nationella handlingsplan och resolution 2122 föreskriver överlag mer begränsningar än möjligheter till aktörskap och deltagande för kvinnor. De ansatser kring konstruktionen av deltagande och kvinnligt ledarskap som framförallt återfinns i resolutionen, överskuggas av den konstruktion kring kvinnor som genomsyrar materialet. Trots att även konstruktionen av subjektet kvinna föreskriver större möjlighet för kvinnors aktörskap och deltagande i resolution 2122 än vad det gör i Nigerias nationella handlingsplan går det avslutningsvis att säga: mer hade förväntats av den resolution som sägs föra tillbaka fokus på den mycket avgörande delen för FN:s agenda för kvinnor, fred och säkerhet - deltagande.

Uppmaning som denna uppsats tar sitt avstamp i, rörande kritisk forskning av nationella handlingsplaner och effekten av resolution 2122, är även utgångspunkten för de förslag på vidare forskning som uppsatsen avslutas med. Då relativt lite forskning gjorts på nationella handlingsplaner uppmanas vidare forskning inom det fältet. Handlingsplanernas innehåll är avgörande för den effekt som agendan har på nationell nivå och därför är det även avgörande att dess innehåll ligger i linje med resolutionen. Vidare kan det med fördel bedrivas ytterligare kritisk forskning av resolution 2122 då denna undersökning endast är en tolkning av många. Slutligen ger uppsatsens slutsats även fog för vidare forskning av FN-resolutionerna och huruvida det är deras innehåll eller implementeringsarbetet i sig som avgör vilken effekt agendan genererar.

6 Referenser

- Bell, Christine & O'Rourke, Cathrine (2010). "Peace agreements or pieces of paper? The impact of UNSC resolution 1325 on peace processes and their agreements". *International and Comparative Law Quarterly* 59: 941-980.
- Bergström, Göran & Boréus, Kristina (red.) (2012). *Textens mening och makt: metodbok i samhällsvetenskaplig text- och diskursanalys*. 3e upplagan. Lund: Studentlitteratur.
- Björkdahl, Annika & Johanna Mannergren Selimovic (2015). "Translating UNSCR 1325 from the global to the national: protection, representation and participation in the National Action Plans of Bosnia-Herzegovina and Rwanda". *Conflict, Security & Development*, 15:4, 311-335
- Charlesworth, Hilary (2008). "Are Women Peaceful? Reflections on the Role of Women in Peace-Building" *Feminist Legal Studies* 16:347–361
- Esaiasson, Peter, Gilljam, Mikael, Oscarsson, Henrik and Wängnerud, Lena [red.] (2012). *Metodpraktikan: konsten att studera samhälle, individ och marknad*. 4^e Upplagan. Stockholm: Norstedts juridik.
- Gumru F. Belgin & Jan M. Fritz. (2010). "Women, Peace and Security: An Analysis of the National Action Plans Developed in Response to UN Security Council Resolution 1325." *Societies Without Borders* 4:2, 209-225.
- IKFF - Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (2014.) *Grejen med resolution 1325 – kvinnor fred och säkerhet*. [Elektronisk]
https://ikff.se/wp-content/uploads/2014/07/Grejen-med-1325_web.pdf
Hämtdatum: 2018-11-25)
- IKFF - Internationella Kvinnoförbundet för Fred och Frihet (2018). Resolutioner [Elektronisk] <https://ikff.se/vad-vi-gor/kvinnor-fred-och-sakerhet/resolutioner/> Hämtdatum: 2018-11-27
- Lazar, Michelle M. (red.) (2005). *Feminist Critical Discourse Analysis*. New York: Palgrave MacMillan

- Lazar, Michelle M. (2007). "Feminist Critical Discourse Analysis: Articulating a feminist discourse praxis". *Critical Discourse Studies*. 4:2, 141–164
- Miller, Barbara, Milad Pournik, & Aisling Swaine (2014). "Women in Peace and Security through United Nations Security Resolution 1325: Literature Review, Content Analysis of National Action Plans, and Implementation" Institute for Global and International Studies, Working Paper. [Elektronisk] https://www.peacewomen.org/sites/default/files/igis_womeninpeaceandsecuritythroughunscr1325_millerpournikswaine_2014_0.pdf Hämtdatum: 2018-12-16
- NAP – National Action Plan Nigeria, (2017), *National Action Plan for the Implementation of UNSCR 1325 and Related Resolutions on Women Peace and Security in Nigeria 2017-2020*. [Elektronisk] <https://www.peacewomen.org/nap-nigeria> Hämtdatum: 2018-11-15
- Operation 1325 (2018). Relaterade resolutioner [Elektronisk] https://operation1325.se/relaterade_resolutioner Hämtdatum: 2018-12-03
- O'Rourke, Catherine (2014). "Walk[ing] the Halls of Power - Understanding Women's Participation in International Peace and Security" 15 Melb. J. Int'l L.128[Elektronisk] https://heinonline.org/HOL/Page?collection=journals&handle=hein.journals%2Fmeljil15&id=128&men_tab=srchresults&fbclid=IwAR27-MpXPG6396rbN2O6NyYDPzUshrMVKuh4wwI0sfudaQ2U8aaiK-ZYtfo (Hämtdatum: 2018-12-04)
- Peacewomen (2018). Member States [Elektronisk] <https://www.peacewomen.org/member-states> Hämtdatum: 2018-12-09
- Peacewomen (2018). National Action Plan: Nigeria [Elektronisk] <https://www.peacewomen.org/nap-nigeria> Hämtdatum: 2018-12-09
- Peacewomen (2018). Resolutions [Elektronisk] <https://www.peacewomen.org/why-WPS/solutions/resolutions> Hämtdatum: 2018-11-29
- Peacewomen (2019). Solutions: Innovative WPS Agenda. [Elektronisk] <https://www.peacewomen.org/why-WPS/solutions> Hämtdatum: 2019-01-02
- Shepherd, Laura J (2011). "Sex, Security and Superhero(in)es: From 1325 to 1820 and Beyond". *International Feminist Journal of Politics*. 13:4, 504-521.

- Shepherd, Laura J. (2016) "Victims of violence or agents of change? Representations of women in UN peacebuilding discourse". *Peacebuilding*, 4:2, 121-135
- Sjoberg, Laura (2013). *Gendering Global Conflict: toward a feminist theory of war*. New York: Columbia University Press.
- Sjoberg, Laura (2014). *Gender, war and conflict*. Cambridge: Polity press.
- Sjoberg, Laura, (2009). *Gender and International Security: Feminist Perspectives*
- True, Jacqui & Mona Lena Krook (2010). "Rethinking the life cycles of international norms: The United Nations and the global promotion of gender equality". *European Journal of International Relations* 18:1, 103–127.
- UN Women (2015). *Preventing Conflict, Transforming Justice and Securing the Peace. A Global Study on the Implementation of United Nations Security Council resolution 1325* [Elektronisk]
[https://www.peacewomen.org/sites/default/files/UNW-GLOBAL-STUDY-1325-2015%20\(1\).pdf](https://www.peacewomen.org/sites/default/files/UNW-GLOBAL-STUDY-1325-2015%20(1).pdf) Hämtdatum: 2018-12-13)
- Resolution 2122 (2013). United Nation S/RES/2122. [Elektronisk]
[http://undocs.org/S/RES/2122\(2013\)](http://undocs.org/S/RES/2122(2013)) Hämtdatum: 2012-11-15
- Winther Jörgensen, Marianne & Louise Philips, (2000). *Diskursanalys som teori och metod*. Lund: Studentlitteratur.
- World Economic Forum (2018). *Global Gender Gap Report* [Elektronisk]
http://www3.weforum.org/docs/WEF_GGGR_2018.pdf Hämtdatum: 2019-01-05)

7 Bilaga 1.

Resolution 2122 (2013)

**Adopted by the Security Council at its 7044th meeting, on
18 October 2013**

The Security Council,

Reaffirming its commitment to the continuing and full implementation, in a mutually reinforcing manner, of resolutions [1325 \(2000\)](#), [1820 \(2008\)](#), [1888 \(2009\)](#), [1889 \(2009\)](#), [1960 \(2010\)](#) and [2106 \(2013\)](#) and all relevant statements of its President,

Recalling the commitments of the Beijing Declaration and Platform for Action and reaffirming the obligations of States Parties to the Convention on the Elimination of All Forms of Discrimination against Women, the Optional Protocol thereto, and *urging* States that have not yet done so to consider ratifying or acceding to them,

Bearing in mind the purposes and principles of the Charter of the United Nations and the primary responsibility of the Security Council under the Charter for the maintenance of international peace and security, and *noting* the focus of this resolution is, in this regard, the implementation of the women, peace and security agenda,

Reaffirming that women's and girls' empowerment and gender equality are critical to efforts to maintain international peace and security, and *emphasizing* that persisting barriers to full implementation of resolution [1325 \(2000\)](#) will only be dismantled through dedicated commitment to women's empowerment, participation, and human rights, and through concerted leadership, consistent information and action, and support, to build women's engagement in all levels of decision-making,

Taking note with appreciation the report of the Secretary-General of 4 September 2013 and the progress and emergence of good practice across several areas, including in prevention and protection, and the significant heightening of policy and operational focus on the monitoring, prevention and prosecution of violence against women in armed conflict and post-conflict situations, but *remaining deeply concerned* about persistent implementation deficits in the women, peace and security agenda, including in: protection from human rights abuses and violations; opportunities for women to exercise leadership; resources provided to address their needs and which will help them exercise their rights; and the capacities

and commitment of all actors involved in the implementation of resolution 1325 (2000) and subsequent resolutions to advance women's participation and protection,

Expressing concern at women's exacerbated vulnerability in armed conflict and post-conflict situations particularly in relation to forced displacement, as a result of unequal citizenship rights, gender-biased application of asylum laws, and obstacles to registering and accessing identity documents which occur in many situations,

Expressing deep concern at the full range of threats and human rights violations and abuses experienced by women in armed conflict and post-conflict situations, *recognizing* that those women and girls who are particularly vulnerable or disadvantaged may be specifically targeted or at increased risk of violence, and *recognizing* in this regard that more must be done to ensure that transitional justice measures address the full range of violations and abuses of women's human rights, and the differentiated impacts on women and girls of these violations and abuses as well as forced displacement, enforced disappearances, and destruction of civilian infrastructure,

Recognizing the importance of Member States and United Nations entities seeking to ensure humanitarian aid and funding includes provision for the full range of medical, legal, psychosocial and livelihood services to women affected by armed conflict and post-conflict situations, and *noting* the need for access to the full range of sexual and reproductive health services, including regarding pregnancies resulting from rape, without discrimination,

Reiterating its strong condemnation of all violations of international law committed against and/or directly affecting civilians, including women and girls in armed conflict and post-conflict situations, including those involving rape and other forms of sexual and gender-based violence, killing and maiming, obstructions to humanitarian aid, and mass forced displacement,

Recognizing that States bear the primary responsibility to respect and ensure the human rights of all persons within their territory and subject to their jurisdiction as provided for by international law, and *reaffirming* that parties to armed conflict bear the primary responsibility to ensure the protection of civilians,

Reaffirming that sustainable peace requires an integrated approach based on coherence between political, security, development, human rights, including gender equality, and rule of law and justice activities, and in this regard *emphasizing* the importance of the rule of law as one of the key elements of conflict prevention, peacekeeping, conflict resolution and peacebuilding,

Recognizing the need for more systematic attention to the implementation of women, peace and security commitments in its own work, particularly to ensure the enhancement of women's engagement in conflict prevention, resolution and peacebuilding, and *noting* in this regard the need for timely and systematic reporting on women, peace and security,

Taking note of the critical contributions of civil society, including women's organizations to conflict prevention, resolution and peacebuilding and in this regard the importance of sustained consultation and dialogue between women and national and international decision makers,

Recognizing the need to address the gaps and strengthen links between the United Nations peace and security in the field, human rights and development work

as a means to address root causes of armed conflict and threats to the security of women and girls in the pursuit of international peace and security,

Recognizing that the economic empowerment of women greatly contributes to the stabilization of societies emerging from armed conflict, and *welcoming* the Peacebuilding Commission's declaration on women's economic empowerment for peacebuilding of 26 September 2013 (PBC/7/OC/L.1),

Acknowledging the adoption of the Arms Trade Treaty and noting the provisions in Article 7(4) of the Treaty that exporting States Parties shall take into account the risk of covered conventional arms or items being used to commit or facilitate serious acts of gender-based violence or serious acts of violence against women and children,

Looking forward to the important contribution that implementation of the Arms Trade Treaty can make to reducing violence perpetrated against women and girls in armed conflict and post-conflict situations,

Welcoming the efforts of Member States, and recognizing the efforts of regional and subregional organizations, in implementing resolution 1325 (2000) and subsequent women, peace and security resolutions at the regional, national and local levels, including the development of action plans and implementation frameworks, and *encouraging* Member States to continue to pursue such implementation, including through strengthened monitoring, evaluation and coordination,

1. *Recognizes* the need for consistent implementation of resolution 1325 (2000) in its own work and *intends* to focus more attention on women's leadership and participation in conflict resolution and peacebuilding, including by monitoring progress in implementation, and addressing challenges linked to the lack and quality of information and analysis on the impact of armed conflict on women and girls, the role of women in peacebuilding and the gender dimensions of peace processes and conflict resolution;

2. *Recognizes* the need for timely information and analysis on the impact of armed conflict on women and girls, the role of women in peacebuilding and the gender dimensions of peace processes and conflict resolution for situations on the Council's agenda, and therefore:

(a) *Welcomes* more regular briefings by the Under-Secretary-General/Executive Director of UN-Women and the Under-Secretary-General/Special Representative of the Secretary-General on Sexual Violence in Conflict on issues of relevance to women, peace and security;

(b) *Requests* DPKO, DPA and relevant senior officials, as part of their regular briefings, to update the Security Council on issues relevant to women, peace and security, including implementation;

(c) *Requests* the Secretary-General and his Special Envoys and Special Representatives to United Nations missions, as part of their regular briefings, to update the Council on progress in inviting women to participate, including through consultations with civil society, including women's organizations, in discussions pertinent to the prevention and resolution of conflict, the maintenance of peace and security and post-conflict peacebuilding;

(d) *Requests* DPKO and DPA to systematically include information and related recommendations on issues of relevance to women, peace and security, in their reports to the Council;

(e) *Invites* all United Nations-established Commissions of Inquiry investigating situations on the Council's agenda to include in their briefings information on the differentiated impacts of armed conflict on women and girls, especially emphasizing recommendations to advance accountability, justice and protection for victims, during armed conflict and in post-conflict and transitional contexts;

3. *Expresses its intention* to increase its attention to women, peace and security issues in all relevant thematic areas of work on its agenda, including in particular Protection of civilians in armed conflict, Post-conflict peacebuilding, The promotion and strengthening of the rule of law in the maintenance of international peace and security, Peace and Security in Africa, Threats to international peace and security caused by terrorist acts, and Maintenance of international peace and security;

4. *Reiterates its intention* when establishing and renewing the mandates of United Nations missions, to include provisions on the promotion of gender equality and the empowerment of women in conflict and post-conflict situations, including through the appointment of gender advisers as appropriate, and *further expresses its intention* to include provisions to facilitate women's full participation and protection in: election preparation and political processes, disarmament, demobilization and reintegration programs, security sector and judicial reforms, and wider post-conflict reconstruction processes where these are mandated tasks within the mission;

5. *Requests* United Nations peacekeeping mission leadership to assess the human rights violations and abuses of women in armed conflict and post-conflict situations, and *requests* peacekeeping missions, in keeping with their mandates, to address the security threats and protection challenges faced by women and girls in armed conflict and post-conflict settings;

6. *Recognizes* the importance of interactions of civil society, including women's organizations, with members of the Council at headquarters and during Council field missions and commits to ensuring that its periodic field visits to conflict areas include interactive meetings with local women and women's organizations in the field;

7. *Recognizes* the continuing need to increase women's participation and the consideration of gender-related issues in all discussions pertinent to the prevention and resolution of armed conflict, the maintenance of peace and security, and post-conflict peacebuilding, and in this regard, the Council:

(a) *Requests* the Secretary-General's Special Envoys and Special Representatives to United Nations missions, from early on in their deployment, to regularly consult with women's organizations and women leaders, including socially and/or economically excluded groups of women;

(b) *Encourages* concerned Member States to develop dedicated funding mechanisms to support the work and enhance capacities of organizations that support women's leadership development and full participation in all levels of decision-making, regarding the implementation of resolution 1325 (2000), inter alia through increasing contributions to local civil society;

(c) *Requests* the Secretary-General to strengthen the knowledge of negotiating delegations to peace talks, and members of mediation support teams, on the gender dimensions of peacebuilding, by making gender expertise and gender experts available to all United Nations mediation teams; *further requests* the Secretary-General to support the appointments of women at senior levels as United Nations mediators and within the composition of United Nations mediation teams; and *calls on* all parties to such peace talks to facilitate the equal and full participation of women at decision-making levels;

8. *Stresses* the importance of those Member States conducting post-conflict electoral processes and constitutional reform continuing their efforts, with support from United Nations entities, to ensure women's full and equal participation in all phases of electoral processes, noting that specific attention must be paid to women's safety prior to, and during, elections;

9. *Encourages* troop- and police-contributing countries to increase the percentage of women military and police in deployments to United Nations peacekeeping operations, and *further encourages* troop- and police-contributing countries to provide all military and police personnel with adequate training to carry out their responsibilities, and relevant United Nations entities to make available appropriate guidance or training modules, including in particular the United Nations predeployment scenario-based training on prevention of sexual and gender-based violence;

10. *Stresses* the need for continued efforts to address obstacles in women's access to justice in conflict and post-conflict settings, including through gender-responsive legal, judicial and security sector reform and other mechanisms;

11. *Urges* all parties concerned, including Member States, United Nations entities and financial institutions, to support the development and strengthening of the capacities of national institutions, in particular of judicial and health systems, and of local civil society networks in order to provide sustainable assistance to women and girls affected by armed conflict and post-conflict situations;

12. *Calls upon* Member States to comply with their relevant obligations to end to impunity and to thoroughly investigate and prosecute persons responsible for war crimes, genocide, crimes against humanity or other serious violations of international humanitarian law; and *further notes* that the fight against impunity for the most serious crimes of international concern against women and girls has been strengthened through the work of the International Criminal Court, ad hoc and mixed tribunals, as well as specialized chambers in national tribunals;

13. *Recalls* in this regard applicable provisions of international law on the right to reparations for violations of individual rights;

14. *Urges* Member States and United Nations entities, to ensure women's full and meaningful participation in efforts to combat and eradicate the illicit transfer and misuse of small arms and light weapons;

15. *Reiterates its intention* to convene a High-level Review in 2015 to assess progress at the global, regional and national levels in implementing resolution 1325 (2000), renew commitments, and address obstacles and constraints that have emerged in the implementation of resolution 1325 (2000); *further recognizes with concern* that without a significant implementation shift, women and women's

perspectives will continue to be underrepresented in conflict prevention, resolution, protection and peacebuilding for the foreseeable future, and as such *encourages* those Member States, regional organizations as appropriate, and United Nations entities who have developed frameworks and plans to support the implementation of resolution 1325 (2000) to start reviewing existing implementation plans and targets, and for Member States to assess and accelerate progress and prepare to formulate new targets, in time for the 2015 High-level Review;

16. *Invites* the Secretary-General, in preparation for the High-level Review to commission a global study on the implementation of resolution 1325 (2000), highlighting good practice examples, implementation gaps and challenges, as well as emerging trends and priorities for action, and *further invites* the Secretary-General to submit, within his annual report to the Security Council in 2015, on the results of this study and to make this available to all Member States of the United Nations;

17. *Expresses its intention* to make the implementation of the Council's women, peace and security mandate a focus of one of its periodic field visits in advance of the 2015 High-level Review;

18. *Requests* that the Secretary-General continue to submit annual reports to the Council providing a progress update on the implementation of resolution 1325 (2000) and to submit his next report by October 2014 and to include in that report an update of progress across all areas of the women, peace and security agenda, highlighting gaps and challenges;

19. *Decides* to remain actively seized of the matter.
